

LENFOMA

LENFOMA NEDİR?

Lenfoma lenf dokusunun kötü huylu tümörüne verilen genel bir isimdir.

LENF SİSTEMİ NEDİR?

Lenf sistemi vücuttaki akkan dolaşım sistemidir. Lenf yolu damarlarındaki bağışıklık hücreleri, lenf bezleri ve tüm vücut dokularında gerekli yerlere ulaştırılır. Lenf damarları ve lenf bezleri boyundan ayağa kadar tüm vücutta mevcuttur.

LENF DOKUSU NEDİR?

Lenf bezleri tüm vücutta yer alan ve bağışıklık hücre ve cisimlerini kemik iliği ile birlikte üreten dokulardır. Lenf damar sistemi aracılığıyla ile tüm vücuda dağıtılır.

LENFOMANIN TİPLERİ NELERDİR?

Lenfoma, **Hodgkin hastalığı ve Hodgkin dışı lenfoma (HDL)** adı altında iki geniş gruba ayrılır. Bir de daha nadir görülen anaplastik büyük hücreli lenfoma tipi vardır.

LENFOMAYA SEBEP OLAN RİSK FAKTÖRLERİ NELERDİR?

Lenfomanın nedeni kesin olarak bilinmemektedir. Bağışıklığı çökerten bazı virüs enfeksiyonlarının hastalığa zemin hazırlayabileceği düşünülmektedir.

LENFOMANIN GÖRÜLME SIKLIĞI NEDİR?

Lenfoma her yaşta ortaya çıkabilmekle birlikte daha çok genç yetişkinlerde

görülür. Erkeklerde daha sık ortaya çıkar. **Bulaşıcı bir hastalık değildir.** Batı ülkelerinde, çocuklarda lenfoma, lösemi ve beyin tümörlerinden sonra üçüncü sıklıkta görülen bir hastalık iken; **Türkiye’de lenfoma ikinci sıklıkta olup, lösemilerden sonra gelmektedir.**

LENFOMADA HASTALARIN ŞİKAYETLERİ NELERDİR?

İlk şikayet, çoğu kez boyunda ortaya çıkan **ağrısız bir şişliğin fark edilmesi** şeklindedir. Hodgkin hastalığında bu şişlik özellikle solda köprücük kemiği üzerinde bulunur. Lenfoma, koltuk altı ve kasıkta beze şişlikleri, nefes darlığı, yüzde ve boyunda şişme ya da karında şişlik, ele gelen kitle, karın ağrısı gibi şikayetlere yol açar.

Fizik muayenede karaciğer ya da dalakta büyüme saptanabilir. Hastalık lenf düğümü dışındaki dokuları da tutabilir. Lenf düğümü dışında, hastalıktan en sık akciğerler, karaciğer, kemik ve kemik iliği etkilenir. Hastaların bir kısmında ateş, gece terlemesi, son 6 ayda vücut ağırlığının % 10’undan fazla kilo kaybı olabilir. Hodgkin hastalığında kaşıntı da olabilir; ateş yükselip alçalmalarla dalgalı bir özellik gösterir.

LENFOMADA TANI NASIL KONUR?

Lenfoma tanısı koymak için mutlaka hastalık bölgesinden biyopsi yapmak gerekir. Kesin tanı histopatolojik

inceleme, yani alınan doku örneğinin mikroskop altında incelenmesi ile konur. Sonra hastalığın vücudun değişik bölgelerine yayılımı araştırılır. Bir görüntüleme yöntemi olan PET-BT, son yıllarda yaygınlık derecesini araştırmada çok başarılı bir tetkik olarak kullanılmaktadır.

Biyopsi Biyopsi, kanser şüphesi olan alandan doku parçası alınması işlemidir. Biyopsi lokal anestezi yapıldıktan sonra bir iğne ile küçük bir doku parçası alınarak yapılır. Ancak bu yöntemle bazen tanı için yeterli miktarda örnek alınamayabilir, bu durumda açık biyopsi (cerrahi biyopsi) yapılır. Bu işlem lokal anestezi ile yapılabileceği gibi bazen genel anestezi gerektirebilir. Hastalık karın içinde ise, laparoskopi veya laparotomi denilen cerrahi yöntemlerle karın içindeki şüpheli bölgeden parça almak gerekir. Çıkarılan doku örnekleri patoloğ tarafından değerlendirilir.

Görüntüleme Küçük çocuklar dışında anestezi gerektirmeyen çoğu kez ağrısız bir işlemdir. Direkt röntgen grafileri; boyun, akciğere, karın ve/veya alt karın (pelvis) bilgisayarlı tomografi (BT) çekilmelidir. Manyetik rezonans görüntüleme (MR) özellikle beyin ve omurilik tutulumu düşünülüyorsa planlanmalıdır. Pozitron emisyon

tomografisi/bilgisayarlı tomografi (PET-BT) lenfomada kullanılan çok yararlı bir görüntüleme yöntemidir.

Laboratuvar Testleri

- **Kan sayımı:** Alyuvar, akyuvar ve kan pulcukları (trombosit) denen farklı kan hücrelerinin sayısının ve görünümünün değerlendirilmesi gerekir.
- **Biyokimyasal tetkikler:** Tümörün karaciğer, böbrek veya vücudun diğer kısımlarına yayılıp yayılmadığı hakkında bilgi verir.

Kemik iliği muayenesi

Kemik iliğine yayılan ya da kemik iliğinden kaynaklanan lenfomada tanıyı koymak için kemik iliği değerlendirilmelidir. Lokal anestezi ile deri, derialtı dokusu ve kemik yüzeyi uyuşturulduktan sonra iğne kemik iliği içine girer. İşlem kalçadan yapılır.

Merkezi sinir sistemi muayenesi

Lenfoma bazen sinir sistemine yayılabilir. Bu durumda omurilik ve beyinde bulunan beyin omurilik sıvısında (BOS) anormal hücreler görülebilir. Bunu belirlemek için hekim, bel bölgesinden ince bir iğne batırarak BOS örneği alır. Az bir miktar sıvı bu inceleme için yeterlidir. Bu sıvının kimyasal yapısı ve hücre sayısı da değerlendirilir. Bu işlemin çocuğa herhangi bir kalıcı zararı yoktur.

LENFOMADA HANGİ TEDAVİLER KULLANILIR?

Lenfoma tedavisi kemoterapi (ilaç tedavisi) ve radyoterapi (ışın tedavisi) ile yapılmalıdır. Lenfomada tedavi seçimi hastalığın evresine göre planlanacağı için evrelemenin doğru yapılması gerekir. Kemoterapi genellikle döngüler (siklus) halinde verilir. Yani, her bir tedaviyi birkaç haftalık ilaçsız istirahat dönemleri izler. Tedavi yapıldığı dönem ve tedavisiz dönem “**kemoterapi siklusu**” olarak adlandırılır. Kemoterapi rejimine göre tedavi ağızdan ilaç vererek, damardan enjeksiyon ile veya damardan serum takılarak damar içine infüzyon tedavisi şeklinde yapılır.

Tam düzeldikten sonra lenfomanın yeniden ortaya çıkmasına nüks denir. Bazen nüks etmiş hastalara da yoğun tedaviler yapılmasını izleyerek kemik iliği veya kök hücre nakli yapılması gerekebilir.

LENFOMADA EVRELEME NASILDIR?

Evreleme, vücutta tümörün yaygınlığını gösteren bir terimdir. **Lenfoma dört klinik evreden birinde olabilir.**

Evre I ve II Hastalık lokaldır, yani yayılmamıştır.

Evre III ve IV İlerlemiş, yaygın hastalık görülür.

Hodgkin hastalığında tanı sırasında ateş, kilo kaybı, terleme gibi belirtilerin olması B, olmaması A olarak değerlendirilir. Hastalık lenf düğümünden bir organa yayıldığı zaman ya da hastalık lenf sistemi dışında bir tek organı tuttuğu zaman E ifadesi kullanılır.

LENFOMADA İYİLEŞME ORANLARI NASILDIR?

Erken evrede uygun tedavi ile % 80'lere ulaşan şifa şansı, ileri evrelerde de daha düşük bir oranda devam etmektedir. Hodgkin hastalığında hastanın yaşı, hastalığın histopatolojik tipi, hastalığın evresi, B semptomlarının varlığı tedavi başarısını etkileyen faktörlerdir.

Hastalık bulgularının tümü ile görülmediği süre en azından 5 yılı aşarsa tam şifa söz konusudur.

KANSERLİ ÇOCUKLARA UMUT VAKFI

Kanserli Çocuklara Umut Vakfı (KAÇUV), **“Nerede yaşam varsa, orada umut vardır”** felsefesi ile 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hematoloji Onkoloji Servisi'nde çocukları tedavi görmekte olan aileler ile hekimlerinin bir araya gelmeleriyle kuruldu.

KAÇUV'un kuruluş amacı; **“maddi sorunları nedeniyle tedavileri aksama riski taşıyan çocukların tedavilerinin sürekliliğini sağlamak”** ve kanser ile mücadelede önemli bir gereksinim olan psikolojik destek ve çocuk psikolojisine uygun tedavi ortamının yaratılmasıdır.

Aile, yakın çevre, sağlık çalışanları ve sağlık sistemi ile kamuoyunda farkındalık yaratarak kanserli çocukların tedavi süreçlerini geliştirecek ve psikolojik, sosyal, fiziksel ve tıbbi açıdan yaşam kalitelerini arttıracak etkinlikler yürütmektir.

Vakıf 2012'de bağışlarla projelendirilen Aile Evi'ni hizmete açmıştır. Aile Evi şehir dışından İstanbul'a tedavi için gelen ailelerin tedavileri süresince ücretsiz konaklayabileceği 14 oda ile hizmet vermektedir.

Çocukluk Çağı Kanserleri Bilgilendirme projesi kapsamında, UPS Vakfı'nın 2014 Fon desteğiyle hazırlanmıştır.

Gümüşsuyu Mah. Ağa Çırağı Sk. Pamir Apt. No. 7
D. 4 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İstanbul
T. +90 212 291 31 10 F. +90 212 267 21 44